

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Aarhus

Medlemsblad for Sct. Georgs Gilderne i Aarhus

79. årgang nr. 6

September 2021

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

GILDETID for september

1./7. Gilde

14. september

Udflugt til Viborg.

Nærmere følger.

2. Gilde

Søndag d. 29. august kl. 9:00

Sommerudflugt i Østjylland

Mandag d. 20. september kl. 19:30

Planlægning,

I Hasle Sognehus, Annekset.

4. Gilde

Mandag d. 13. september kl. 19:00

Gildehal i Langenæskirken.

"De Grønne Piger" 100 år i 2019

v/Kirsten Pram

Mandag d. 18. oktober kl. 19:00

Gildemøde i Langenæskirken

5. Gilde

Mandag d. 6. september

Foredrag med Bo Nielsen

"I kajak i Østgrønland."

Indbydelse følger.

Mandag d. 4. oktober

Fødselsdagsgildehal

Indbydelse følger.

6. Gilde

Mandag den 6. september kl. 19.00

Gildemøde i Langenæskirken.

Onsdag d. 22. september

Gildeudflugt.

Der kommer nærmere om tid og sted på

gildemødet eller til grupperne.

8. Gilde

Mandag den 6. september kl. 19:00

Egå Sognegård

Besøg hos 5. Gilde til billedforedrag om

"Kajak i Østgrønland" ved Bo Nielsen.

Mandag den 27. september

Gildemøde – rundvisning på Aarhus Rådhus

med efterfølgende rådhuskaffe og lagkage.

Nærmere indbydelse følger.

9. Gilde

Ikke oplyst. Kontakt kansler.

10. Gilde

Ikke oplyst. Kontakt kansler.

Stadsgildeledelsen

Torsdag den 16. september kl. 18:30

Udvidet stadsgilderådsmøde

Se side 5.

Frimærkelauget

Torsdag d. 2. september kl. 19:15

Møde i spejderhytten i Tranbjerg.

Så er en lang og lidt blandet sommerferie forbi, så vi starter op igen med en ny møderække.

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

MEDLEMSNYT

Fødselsdage:

27. september 2021

Jan Bigum

2. Gilde 70 år

1. oktober 2021

Anna Ravn

5. Gilde 85 år

Udmeldelse

30. juni 2021

Lis Henningsen

1/7. Gilde

FRIMÆRKEBANKEN

savner dine brugte frimærker

Se mere på
www.frimaerkebanken.dk

Månedens forsidebillede

Glasmaleri fra St. Georg Kirche,
Oeversee, Tyskland.
af Kathe Lassen, Flensborg, 1936.

Tilsendt af Alice Dyrskov, 5. Gilde

Vask hænder/
brug håndsprit

Hold afstand

Bliv hjemme,
hvis du er syg

Vær opmærksom
på rengøring

Host og nys
i ærmet

Begræns fysisk
kontakt

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Nekrolog

Hanne Kristiansen, 4. Gilde

Hanne har siden 1983 været en meget engageret og aktiv gildebror og deltog sammen med sin mand Jørgen altid i gildets arrangementer.

Hanne var skatmester fra 1992-94.

Hanne og Jørgen flyttede for nogle år siden fra deres hus i Højbjerg til en dejlig lejlighed på Emiliehøj, med en pragtfuld udsigt over Aarhus bugten.

Desværre måtte de senere flytte derfra på grund af sygdom og fik en plejebolig på Bøgeskovhus i Viby.

Kontakten til gildet blev derefter holdt med besøg og levering af Herolden og Sct. Georg.

Hanne og Jørgen havde diamantbryllup i okt. 2020 og derefter blev Hanne mere og mere dårlig, og hun fik fred den 5. juli.

Måske kan vi i gildet få besøg af Jørgen en gang i mellem, men vi vil alle ønske ham en god tid fremover.

Æret være Hannes minde.

Jette Jørgensen
GM. 4. Gilde

NYT FRA STADSGILDELEDELSEN

Udvidet stadsgilderådsmøde

torsdag d. 16. september 2021 kl. 18.30

i Hasle Kirke Sognegård, Viborgvej 158, 8210 Aarhus V

v/10. Gilde

(læg mærke til dato og tidspunkt)

Dagsorden og øvrige oplysninger er udsendt af Stadsgildekansler 20. august i mail til mødedeltagerne.

Husk tilmelding/afbud senest 5. september:

Indtil d. 30. august (og gerne i den periode) til elisabeth.frans.moeller@gmail.com

og fra 31. august – 5. september til uffeogjette@stofanet.dk

CORONAVIRUS – COVID-19

**Den bedste omsorg
er omtanke**

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Alle gode gange 3, vi forsøger igen!

2. Gilde inviterer til foredragsaften

**Torsdag d. 28. oktober 2021 kl. 19:00
i Hasle Sognehus, Viborgvej 158, 8210 Aarhus V**

Angrebet på Aarhus Universitet 31. oktober 1944

Carsten Petersen fortæller om baggrunden for og gennemførelsen af luftangrebet på det tyske sikkerhedspolitis hovedkvarter i Jylland.

Carsten Petersen har studeret angrebet i mange år, hvilket har ført ham vidt omkring i arkiver i England og Tyskland. Derudover har han indsamlet personlige beretninger fra nogle af deltagerne og resultatet er overraskende i forhold til den almindelige opfattelse af angrebet.

Pris: 30 kr. for kaffe/kage.

Tilmelding er nødvendig senest 15. oktober
via mail: jan.bigum@stofanet.dk eller tlf. 41 19 36 76

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Sct. Georgs Gilderne
i Danmark

Østjysk Distrikt og Århus Stadsgilde

Kære Gildebrødre

Østjysk Distrikt og Århus Stadsgilde indbyder igen i år til fælles
Fellow Ship Day 2021, i år forestår Østjysk Distrikt arrangementet.

**Mandag d. 25. oktober 2021 kl. 18. 30 i Kirkecenter Højvangen,
Mallingsgårdsvej 3 8660 Skanderborg**

Kl. 18,30 Ankomst, betaling og vandrehal

Kl. ca. 18,45 velkomst og Fellow Ship budskabet oplæses.

Kl.ca, 19,15 Smørrebrød, vin, øl og vand

Kl. ca. 20,00:**Foredrag ved Forfatter Annette Jakobsen: Hvis suk
var luftballoner.... Historien om de tyske flygtninge i lejren ved
Gl. Ry 1945 -48**(desværre gentager historien sig igen år 2021)

Efter foredraget serveres der kaffe, te med noget sødt til.

Kl.ca. 22,00 Aftensang og tak for i aften

Pris for denne aften er 100,00 kr. excl. Drikkevarer, (øl, vand, vin)

Tilmelding med oplysning om gilde og navn til DIS i eget distrikt:

Helle Kristensen, mail: hellekatrine@mail.dk , tlf. 23 64 52 06

Karen-Bodil Ravn mail: karen-bodil@outlook.dk tlf. 25 36 34 91

senest mandag d. 18. oktober 2020

Vi ser frem til en rigtig god aften med Gildehilsen
Århus Stadsgilde og Østjysk Distrikt

NYT FRA GILDERNE

1/7. Gilde

30. juni 2021 - Gildeting og sommergildemøde

Gildeledelsen blev genvalgt.

Gildemesterens beretning og årsregnskab og budget blev godkendt.

Vi er efterhånden et mindre gilde, men det blev besluttet at vi fortsætter som hidtil indtil næste gildeting.

Der blev fastlagt årsprogram for 2021/2022.

En stor tak til Birgitte, Jan, Jytte og Hans for en god dag hos Birgitte og Jan, som igen lagde hus til.

Ofk

4. Gilde

14. juni 2021 gildeting:

Efter lang tids coronapause kunne vi endelig ses til gildeting ved Spejdergården i Tranbjerg, hvor vi mødtes kl. 14.30. Vi startede med medbragt kaffe og kage og sang herefter "Danmark nu blunder den lyse nat".

Efter glædeligt gensyn og krammere (alle var vaccinerede) kunne gildetinget indledes med valg af dirigent, som blev Keld Hedelund, og skriver undertegnede (Birthe Lydolff).

Gildemester Jette Jørgensen (JJ) kunne som sædvanligt meddele, at det første glas vin/øl/vand var på gildets regning.

Der var genvalg af gildeledelsen og regnskabet blev godkendt.

Gitte Lindvald fortsætter som GIM,

Erik Birkholm blev valgt til fotograf,

webansvarlig blev Jan Omø.

Optagelsesudvalget: Jan Omø, Kjeld Hedelund og Poul Kallesø.

Til ridderudvalget kan en udpeges, hvis nødvendigt, altså et ad hoc-udvalg, og de pågældende må selv vælge en formand. Såfremt Spejdermuseets formand er gildebror i stadsgildet, er han repræsentant - p.t. Mandrup Langhoff.

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Spejderudvalget og flagudvalget er nedlagt.

Herefter var der under evt. lidt diskussion om mødested, konklusionen blev at Erik Birkholm skulle undersøge, om vi kunne få fast aftale med Langenæs.

Kjeld Hedelund takkede for god ro og orden, og tinget blev afsluttet og lukket.

JJ læste herefter Sct. Georg Budskabet fra april 2021, vi aflagde gideløftet og sluttede med at synge "Spejderbror her er min hånd". Landsgildeledelsen har besluttet at give 100 kr. per gildebror, som er kommet – vi takker.

Hanne Holten ønskedes tillykke med de 80 år og fik både vin og gaver.

Hanne Brissing har haft dobbeltjubilæum, 40-års ridderjubilæum og 60-års gildejubilæum, Kjeld Hedelund overrakte 60 års nålen fra landsgildet og brev fra Helmuth og Co. Hanne Brissing har "føjet" noget rundt som Kjeld sagde, hun blev spejder i 1948 og har siden hun blev væbner i gildet i 1962 besiddet en del poster indenfor Sct. Georgs Gildet bl.a. stadsgildemester i Århus.

JJ mindede slutteligt om gilderådsmødet d. 3.8.21.

Efter en skøn dejlig eftermiddag kunne gildetinget/mødet sluttet efter vi havde spist vores medbragte aftensmad, og vi glæder os alle til gensyn til efteråret.

Birthe

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

5. Gilde

Tirsdag d. 25. maj 2021

Så kom vi i gang igen.

Gildeledelsen havde indkaldt til det årlige gildeting. Et enigt gildeting havde tidligere besluttet at vore møder starter kl. 19.00. Denne gang blev i inviteret til formøde kl. 18.00.

Fra indbydelsen hed det:

"Endelig kan vi mødes igen, sikke en festdag, det vil vi fejre med hygge, hilse på, være forårskåde, komme i gang, dyrke samvær mm., inden gildetinget".

Ægtefælder var naturligvis inviteret til denne del af gildetinget, (festen).

Der var dækket op med champagne, småkager mv. Gildemester Alice bød velkommen. Udover den hjertelige velkomst havde Alice tre begivenheder i ærmet, som ingen havde tænkt på. Først blev Henning fejret med hans 40 års gildejubilæum, den havde han ikke set komme. Allerede på dagen den 31. januar havde kansler Aase aflagt besøg på Skæring Skolevej med en kurv fuld af godter og et par timers hygge, så skulle den kat være barberet. Men Alice ville gerne overrække 40 års gilde nålen til Henning ved et møde hvor alle var til stede. Den næste begivenhed der skulle fejres var Viggos 90. års fødselsdag. Til sidst blev Agnetes 20 års gildetid fejret. Der blev talt fine ting til alle, ord jeg vil skåne jer for. Alle tre fik en flot langstilket rose. Herefter var der fri latter og gensynsglæde.

Nu kom tidspunktet hvor ægtefæller blev sendt hjem og gildetinget kunne begynde.

Efter velkomsten sang vi "Grøn er vårens hæk". Vi er jo ikke så mange så alle sang med så godt de kunne, for at få det til at lyde nogenlunde.

Jeg ved ikke om det var den "høje gildealder", men Henning blev valgt til dirigent, et job der senere viste sig at blive meget fredelig og overkommelig. Af hensyn til eventuel bankkontakt var det nødvendigt at få tingets godkendelse af en dispensation

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

fra vedtægternes bestemmelse om afholdelse af gildeting i marts måned. Gildemesters beretning med alle aflysningerne var der ingen kommentarer til. Inden nedlukningen nåede vi at holde gildeting samt efterfølgende gildehal med optagelse af Alice som den nye gildemester samt Aase som ny kansler. Under sommerens midlertidige corona lempelser nåede vi at holde et udendørs arrangement i Spejderhytten i Hornslet, med udflugt til Hvalløss i Alling Å-dal. Beretningen sluttede med håbet om, at vi ikke fremover skulle opleve et år mere, som det vi lige har været igennem. Beretningen blev godkendt uden kommentarer.

Skatmesters regnskab blev ligeledes godkendt uden kommentarer. Det fremlagte budget blev godkendt, det eneste nye i budgettet var, at gildeledelsen foreslog en kontingentnedsættelse til 700 kr. for det kommende gildeår.

Alle valg blev genvalg, så der bliver fortsat en lille eller større opgave til alle.

Nu kom tiden hvor aftenens traktement kunne serveres. Der blev trakteret med smørebrød fra SuperBrugsen i Lystrup. Vi har siden Viggos tid som gildemester haft den tradition, at gildetinget bliver arrangeret af gildeledelsen og at det traktementer er gratis. Det er der ingen der har lyst til at røre ved.

Til kaffen havde Aase lavet portionsanrettet ostekage med hindbærgele på toppen. Ikke et øje var tørt.

Aftenen sluttede med Eventuelt. Der blev diskuteret de fremtidige grupper. Som følge af at det meste af året havde været nedlukket, og at gruppemøderne havde været lukket ned, blev vi enige om at fortsætte endnu et år. Det er en uomgængelig kendsgerning, at vi alle bliver ældre og at kræfterne ikke er som de var, derfor blev det vedtaget at grupperne er fremover er "ansvarlige" for gildemødernes arrangementer, og at praktisk hjælp kan rekvireres fra den anden gruppe.

Nu glæder vi os til mandag den 7. juni hvor gruppe 51 trakterer ved vores friluftsgildehal i Hornslet Spejdercenter.

Henning

Mandag den 7. juni 2021

afholdte vi vores årlige friluftsgildehal i bålhytten hos Hornslet Spejderne.

Vejret var perfekt, solen skinnede fra en skyfri himmel. Den eneste plet var, at det begyndte at blæse lidt med vindstød ind i bålhytten, så røgen fra det flotte bål drev over en del af gildebrødrene.

Efter velkomsten fra gildemester Alice, var første punkt af gildehallen at kansler Aase læste årets Sct. Georgs Budskab.

Derefter tog Alice fat på gildemestertalen, der fortsatte i samme spor som Sct. Georgs Budskabet.

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Alice begyndte med at citere sidste afsnit af Ivan Chetwyn budskab: *"Vi bør blive mere opmærksomme på, hvordan vores måde at leve på, påvirker den komplekse og delikate balance, vi finder i naturen"* Tidligere havde Baden-Powel også udtrykt sin mening og havde den samme opfattelse.

Herefter tog Alice os med på en guidet tur rundt i det danske landskab, hvor netop "natur i balance" på ingen måde blev overholdt. Dette har efterladt landskab i ubalance med store skader på naturen, disse skader er den dag i dag endnu ikke oprettet til stor skade for os alle. Skader både på jorden, vandet og luften. Nogle af de skræmmende forureninger omtalte Alice, først PFOS forureningen af spildevand påvist i Korsør, formentlig stammende fra en brandskole der udledte spildevand med giftig flourstof. Giftstoffet havde bredt sig til fødekæden hvor Fødevarestyrelsen havde konstateret indhold af det giftige stof i kvæg, der havde græsset på engene. Fødevarestyrelsen anbefalede forbrugerne at destruere beholdninger af kød fra disse dyr. Stoffet blev brugt i brandskum så sent som i 2011.

Jeg tror vi alle husker den omfattende forureningen ved Harboøre Tange, efter Cheminovas produktion af pesticider i 1953, og kemikaliedepoterne ved Høfde 42.

Hvem husker ikke de 13 forurenede grunde i Brabrand, efter Collstrops imprægnering af træ, her blev brugt det giftige tungmetal arsen.

Det er ikke alene drikkevandet der er fokus på. Luftforureningen er også et stort og globalt problem Det siges at luftforureningen i Mexico City, en by på med 22 millioner indbyggere, kan være så tæt, at det ikke er nødvendig at beskytte øjnene, for at se direkte på solen. Det giver stof til eftertanke.

Det er ikke alene "Samfundets skyld" Hvad kan den enkelte gøre? Alice opfordrede til: "Værn om naturen, miljøet og klimaet, og lad alt det, du gør og vil gøre, altid være med tanke for at balance med naturen.

Alice sluttede med at fortælle, at tre af hendes børnebørn havde prøvespist insekter både melorme, frølår og ristede bænkebidere, de hævdede at de kunne spises og at de smagte godt. De er alle spejdere, måske derfor.

Nu er vi spændte på hvad menuen til næste gildemøde kommer til at bestå af?

5. minutters Sct. Georg var lagt i hænderne på Susanne.

Susanne talte om Dalai Lama som er det religiøse overhoved for tibetanerne. Herved er han blevet symbolet på kærligheden til alle levende væsener. Han anses således for at være selve den tibetanske folkesjæl, og han er blevet personificeringen af begrebet fredskultur. Det afspejler sig i hans leveregler for det nye årtusinde, som han offentliggjorde i sin nytårstale den 1. januar 2001.

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Dalai Lama indledte talen således: **"Min religion er ganske enkelt at praktisere medfølelse, vise venlighed og at prøve at leve op til disse få leveregler:**

Disse leveregler er udformet i hans berømte citater, hvoraf et af de vigtigste lyder således:

"Livet handler om at leve i nutiden, glæde sig til fremtiden, og lære af fortiden".

Susanne gik i dybden med 19 af hans mange citater eller leveregler. Eftergildehallen sluttede med Aases hjemmebagte tærter, og i anledning af Viggos 90 års fødselsdag, var han vært med en vinmenu. Næste aktivitet bliver sommer udflugten torsdag den 12. august.

Henning

Gildeudflugt 12. august 2021.

Så kom vi i gang igen efter en lang Corona sommer.

Gildeledelsen havde arrangeret en kørsel tur til Mols. Vi startede hos Aase og Anders i Skørting, hvor vi var inviteret på morgenkaffe. Efter morgenhyggen kørte vi til Bregnet Kirke. Efter en lille gåtur fortalte Aage om Baron Vilhelm Jenisch mindestenen, stenen var rejst til minde om den tidligere tyske ejer af Kalø Gods. Jenisch døde i 1943, og efter afslutningen af 2. verdenskrig blev godset frataget familien og overdraget til Den Danske Stat. Jenisch var meget vellidt af alle i og omkring godset.

Turen fortsatte til Rolsø nedlagte kirkegård. Aage fortalte om kirkens og steders historie. Det er et usædvanligt natursmukt sted, med vand på tre sider. Den lille kirke står der stadig men benyttes ikke mere, det menes dog at der kan arrangeres bryllup der. Præsten i nabokirken holder årligt en udendørs gudstjeneste ved kirken. Det må være en fantastisk oplevelse i de usædvanlige smukke omgivelser. Det er stadig muligt at blive begravet på kirkegården, hvis der kan dokumenteres tilknytning til stedet.

Nu gik turen til Poskær runddysse. Det var nu Anders's tur til at fortælle.

Poskær Stenhus er Danmarks største runddysse og blev opført i Tragtbægerkulturen omkring 3.300 f. Kr. og fungerede som en fælles grav- og kultplads. Dækstenen er halvdelen af en enorm granitsten, der er kommet til Danmark under den sidste istid for cirka 15.000 år siden, og dens underside er helt flad. Undersøgelser har vist, at den er blevet kløvet, og at den anden halvdel, der er 19 ton tung ligger som dæksten på Grovlegård-dysen.

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Tiden var nu kommet til indtagelse af den medbragte madkurv. Frokosten blev indtaget ved picnicbordene ved Agri Bavnehøj.

Vi fortsatte til Agri Kirke hvor det var Alice's tur til at fortælle. Kirken er en middelalderkirke fra det 11. århundrede. Kirken er beliggende tæt ved det smukke idylliske gadekær. Ved siden af kirkegården står to kæmpe lindetræer, oprindeligt var der tre, disse blev plantet til minde om 3 brøndgravere der mistede livet under en brøndgravning. Akustikken i kirken er meget fin og benyttes ofte til kirkekoncerter.

Alt efter temperament kom vi nu til dagens højdepunkt. Et besøg i Knebel Kirke, det var nu igen Alice's tur til at fortælle.

I 1996 blev kirken hærget efter en påsat brand. Den blev restaureret og dekoreret af multikunstneren Bjørn Nørgaard. Nørgaard blev bedt om at skabe en ny altertavle.

Bjørn Nørgård skriver selv om opgaven bl.a. følgende:

"Knebel Kirke er en middelalderkirke fra år 1100, og er en af vore romanske-gotiske landsbykirker, her med tårn fra 1700-tallet. Disse kirker, oprindeligt fra 1100 - 1200 årene, er med deres udsmykninger nok den rigeste kulturskat, vi ejer. På deres fundamenter hviler bogstaveligt talt hele vores nordiske kristne kultur og menneskesyn, og, når det er bedst, på højde med de bedste arkitekter - og kunstværker i verden

Samtidigt rummer de 800 - 900 år efter stadig levende menighed. Det er gudshuse, hvor vi stadig i vores materielle verden alene eller sammen med Gud, søger et åndeligt fællesskab, få håbet og kærligheden gennem Jesus

For en kunstner, der er født ind i, og efter modernismens opgør med traditionen og enhver, hvor tvivlen er forudsætningen, hvor fælles billeder i repræsentativ forstand ikke er mulig, forekommer det som en mulig opgave at skabe et billede, der netop har en fælles repræsentativ funktion for hele menigheden, og så ikke i en ny arkitektur men i et af vore tungeste huse."

Resultatet blev alteret, der ses i kirken i dag.

Alteret blev indviet i 2001.

Skulpturen, som jeg kalder altertavlen, er mageløs som den står oplyst med baglys. Tag ud og oplev den ved selvsyn.

Dagens sidste besøg skulle Anders stå for, et besøg i

Tved Kirke. Besøget udviklede sig til en perle. På kirkegården fandt vi graveren, og bad ham om at tænde lyset i kirken. Han hed Rene D. Jensen og tilbød straks at fortælle om kirken. Hvilken beretning, han kunne hele historien om kirken, kalkmalerierne, altertavlen og alle

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

øvrige dekorationer. Der er ingen tårn ved kirken, men noget der antageligt var begyndelsen til bygningen af et tårn, men endte kun som et tilbygget kapel. Der er ikke adgang til kapellet, men som graver havde han nøglerne. I kapellet stod gamle læderbetrukne egetræskister, med dekorationer af tunge blyornamenter. Hvem er det nu lige der ligger der? Det er såmænd den gamle adelsslægt Gerdorff af bl.a. Isgaard. Slægten var hovedrig og ejede mange af datidens herregårde. Et kuriosum at forstå, det var kun de mandlige overhoveder der stod der, alle andre var begravet rundt omkring på ordinære kirkegårde. Dagens sidste store begivenhed, var besøg i Aages sommerhus, hvor gildeledelsen havde sørget for Stegt flæsk med kartofler og persillesovs. Tak til gildeledelsen for en fantastisk dag.

Henning

8. Gilde

Alle virkede veloplagte, da vi i 8. gilde igen kunne mødes og tage på vor årlige gildetur. Per Holch Nielsen havde sendt os et fristende program, der da også fik hele 17 gildebrødre til at melde sig til turen, så den 2. juni mødtes vi kl. 9:30 og kørte fordelt i 6 biler samlet til Fussingø Slot lidt vest for Randers.

Ved det smukke, hvide slot blev vi budt velkommen af vores guide, Jytte, som vi hurtigt oplevede som en både vidende og venlig dame, der underholdt os livligt om Fussingøs historie og ejere.

Først blev vi ført gennem en smuk allé ned til Gammelhaven til den velbevarede ruin af den solide borg, Albert Skeel lod bygge ca. 1555 til sig selv og sin Kirsten. Han sparede hverken på kampesten til en solid grund eller rødbrændte munkesten til de tykke mure, et højtrest teglhængt tag eller et hjørnetårn, hvorfra borgens vestvendte forside kunne forsvares.

Omkranset som den var af søen til tre sider og voldgravsanlæg mod vest, lå den godt beskyttet, og vi kunne i dag stå her og beundre den sjældne ruin.

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Albert Skeels søn, Christen Skeel, lod ca. 1583 borgen modernisere med bl.a. et sydøstligt hjørnetårn og en ny prangende portal.

Som årene gik, blev slægten ejere af adskillige godser rundt omkring i riget (inkl. Holsten), fortalte Jytte, og de opholdt sig naturligvis også ofte der, men borgen ude i Gammelhaven med den statelige park og det omgivende smukke landskab, som vi stod her og nød at opholde os i, vedblev dog at være familiens egentlige hjem op til år 1800.

Selv om borgen var så solidt bygget, at den kunne have stået her den dag i dag, opfyldte den dels ikke mere den ønskede bekvemmelighed og var fugtig og usund, og dels havde en vred tiggerske engang udråbt den forbandelse, at hele Gammelhaven med borg og herligheder ville synke i søen en nat ved nytårstid!

Så ejeren besluttede at bygge en for en lensgreve tidssvarende bygning, som han placerede på en naturlig banke, og den førte Jytte så vores gruppe op til og viste os rundt i. Det imponerende var, at genbrugstanken var fulgt meget konsekvent ved bygningen af det nye slot. Det gælder f. eks. både munkesten til murene, kraftige spær af egetømmer, hængsler, et håndsmedet dørgreb i 1500 tals stil og endda en del af det ældre støbte glas.

De dele af bygningen, vi fik adgang til, var meget smukke og velholdte, og i dag får skiftende kunstnere her mulighed for at udstille deres værker, så Fussingø Slot er på flere måder bestemt et spændende sted at besøge.

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

Vi nåede at få fortalt, at slottet efter 2. Verdenskrig blev overtaget af den danske stat som en slags krigsskadeerstatning, da ejeren på det tidspunkt var tysk statsborger og også ejede godser i Tyskland. I årene efter krigen var man længe i tvivl om, hvordan man bedst kunne anvende bygningerne, men området har i tidens løb haft glæde af og udnyttet dem på mange måder, og der har f.eks. både været "Skovbørnehave", naturskole og lejligheder for arbejdskraft ved slottet.

Vi sluttede besøget i slottets lille café med at drikke kaffe med lækker kringle serveret af det frivillige personale, der på alle måder er uundværlige for slottets videre bevarelse.

Vi var enige om, at det havde været en meget interessant og dejlig oplevelse at besøge Fussingø, men nu måtte vi haste til bilerne og køre mod næste oplevelse, så efter en lille halv times kørsel kunne vi parkere bilerne ved Øby i et fredet, lyngklædt og meget kuperet terræn, der ligger som en "ø", midt i og omgivet af Nørreås naturlige løb. Nørreå løber først ved Fladbro ud i Gudenåen, som vi på hele turen ligesom var omkranset af. Her gav Per os et kort over en sti, som vi kunne følge rundt i hedelandskabet, der førte tankerne hen på Steen Steensen Blichers noveller, som f. eks. Hosekræmmeren, og selv om ruten var på under 3 km. var den med dens op- og nedture for flere i gruppen udfordrende nok, men udsigten var – som vi også var blevet lovet af Per – betagende smuk, så derefter kunne vi nyde den medbragte mad og drikke ved borde og bænke i den dejlige skovkant, men flere oplevelser ventede. Nu gik det mod Tvilum Kirke.

Tvilum Kirke er den sidste rest af et augustinerkloster, der blev grundlagt ved Gudenåen i 1200tallet, og det forklarer måske, hvorfor så stor en kirke ligger på dette sted.

Vi måtte nøjes med at se kirken udefra og nyde den smukke natur, den var placeret i, inden vi satte kursen mod turens sidste stop, nemlig Svostrup Kro, en kro også med en historie helt tilbage til 1200tallet og til Erik Klipping. Her har pramdragerne haft mulighed for at holde hvil og få et måltid mad, og det fik vi så bestemt også, nemlig en lækker "Pramdagergryde" serveret i de fine gamle krostuer, og det blev nydt, selvom vi måske ikke efter indtagelse af kringle og sen frokost var så sultne som pramdragerne, når de nåede frem til kroen i sin tid.

Det var en skøn dansk sommeraften, solen gav landskabet et fint skær, og da vi efter middagen gennem kroens have gik ned til Gudenåens bred for ligesom at tage afsked med

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

den for i dag, kunne vi forundre os over, hvor bred, smuk og spejlblank og dog med så kraftig en understrøm, den flød.

Jeg tror, vi alle kørte glade og taknemmelige hjem efter dagens oplevelser. Bedre kan en gildetur ikke være.

Ellen

9. Gilde

Peter Willemoes

I 2020 havde vi i 9. gilde et tema om genforeningen, hvor hver gildebror holdt 2 indslag om begivenhederne her. Det synes vi var så stor en succes, at vi besluttede, at fortsætte den nye sæson blot med et nyt tema, det blev så danske søhelte. Her lagde Arne ud med at fortælle om Peter Willemoes, som er den yngste Danske søhelt gennem tiderne.

Hver by har sin helt - Det gælder også Assens, hvor Peter Willemoes stammer fra. Han blev kun 24 år og over halvdelen af sit liv, har han været tilknyttet den danske flåde. Idet at han før han fyldte 12 år blev elev på søkadetakademiet som den hidtil yngste elev. Han blev kadet i 1795. Allerede som 17 årig sekundløjtenant blev han udnævnt som chef for det "Gernerske flådebatteri nr. 1".

Han blev især kendt for sin indsats under "*Slaget på Reden*". Her kom han til at ligge overfor 2 engelske linieskibe. Det ene af disse var Flagskibet *Elephant*, der var under kommando af Lord Nelson. Det lykkedes Willemoes at hage sig fast til store skib og tilføje det stor skade

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

trods det at *Elephant* havde 74 kanoner mod Willemoes' 24. Efter at have kæmpet i ca. 3 timer måtte Willemoes dog give op og lade batteriet drive ud af kampzonen. Det var i øvrigt her under "slaget på Reden", at Nelson satte kikkerten for det blinde øje, da han fik ordre om at overgive sig.

Det fortæltes, at Nelson skulle have bemærket den unge løjtnants indsats under slaget og senere have fremhævet ham overfor Den Danske Kronprins (den senere Kong Frederik d. 6.) og foreslået at gøre ham til admiral. Hertil svarede Kronprinsen: "Hvis jeg skulle gøre alle mine tapre officerer til admiraler, havde jeg ingen løjtnanter og kaptajner".

Efter slaget blev han borgerskabets yndling og feteret overalt. Det blev moderne blandt damerne, at man satte håret á la Willemoes, som havde nogle særlige sidekrøller.

Da England igen angreb Danmark i 1807, blev han sat til at lede troppetransporterne mellem Langeland og Lolland. Det var her på Langeland, han mødte den jævnaldrende N.F.S. Grundtvig. Det blev til et nært, men kort venskab, da Willemoes døde året efter. Grundtvig skrev flere sange og viser om Willemoes både før, men også efter hans død. En af de mest kendte er: "Kommer hid i piger små" som var en nekrolog på vers.

Den 22. marts 1808 udkæmpedes et slag mellem den Dansk-Norske flådes eneste linjeskib *Prinds Christian Frederik* hvor Willemoes var næstkommanderende og en større engelsk flåde. Den danske kaptajn lagde skibet tæt ind mod kysten, så det kunne sættes på grund frem for at falde i englændernes hænder. Efter 3 timers kamp satte kaptajnen skibet på grund og strøg flaget. Her under "*slaget ved Sjællands odde*" døde 64 danske søfolk heriblandt Willemoes, som blev ramt i hovedet af en kanonkugle.

Flåden har siden opkaldt 3 af sine skibe efter ham, og han har lagt navn til adskillige gader i forskellige danske byer.

Arne

HEROLDEN

Sct. Georgs Gilderne i Århus

HEROLDEN

HUSK, at HEROLDENs mailadresse er

HEROLDEN@sct-georg-aarhus.dk

Mailadressen er altid klar til at modtage materiale, der ønskes i HEROLDEN.

Der kan ikke laves noget blad uden jeres input. Jeg modtager gerne både tekst og meget gerne relevante billeder, for at gøre bladet lidt mere spændende. Billeder af Sct. Georg med drage modtages også meget gerne.

Tekst (ikke nødvendigvis gilderelateret), der ikke kommer i førstkommande blad vil blive gemt midlertidigt i skuffen "tekstfyld" og blive benyttet senere. De kan måske - udover at fylde i bladet – også være inspirerende for andre.

Indlæg (tekst) modtages i filformaterne

.doc, .docx, .odt og .pdf

Papirformat til tekst A4 lodret (også kaldet portræt-format)

Billeder modtages helst i filformat .jpg

Billeder og tekst fremsendes via mail til HEROLDENs mailadresse

Har I behov for hjælp til indlæg er I selvfølgelig altid velkommen til at kontakte mig via min normale mailadresse eller min telefon, som I finder nedenfor.

HEROLDEN bliver, som før, tilgængelig online med mulighed for print fra **Stadsgildets hjemmeside** www.sct-georg-aarhus.dk

Deadline for indsendelse til hvert nummer er uændret d. 15. i måneden før udgivelse.

Bladet vil herefter normalt være tilgængelig på Stadsgildet hjemmeside (HEROLDEN / Læs/Print bladet) fra d. 25. i måneden før udgivelsesmåneden.

Fremover vil papirudgaver af HEROLDEN til medlemmer uden e-mail og andre ikke blive udsendt fra central side. Opgaven varetages i de enkelte gilder.

HEROLDEN

Udkommer næste gang
25. september 2021
Deadline 15. september 2021

Redaktør Jan Bigum

H. C. Andersens Vej 1, 8230 Åbyhøj
Tlf. 4119 3676
Email: HEROLDEN@sct-georg-aarhus.dk